

gues) (oït a Comarruga per Casac. 1924).

TRESPONTS

Priorat de Sant Andreu de ~, vora el Segre, en el terme Figols d'Organyà. Nom resultant d'una modificació, per etim. pop., de *Entre-ponts*, canviat primer en *Treponts*, per haver-hi pres la síl·laba *en-* com unà preposició locativa. Es trobava en efecte entre el Pont d'Organyà i el famós Pont de la Torre (ZRocafort, GGC, prov. Lleida). Avui no n'he trobat gaire més memòria popular que el nom «*Obaga del Priorat*», que m'assenyalaren allí damunt, en l'enq. de Cabó, 1957 (xviii, 8.1).

MENC. ANT. C. 850 hi fa referència un doc. d'Organyà (BABL v, 423); 856 o poc més tard: «Sancti Andree *Interpontes*» (Baraut, *Docs. del Monestir de Tresponts* I, § 1); 1004: cita moderna (BABL v, 423); 1005: «tonna que abeo in *Argetosa* [*Argestues* vol. II, 17b28 ss.], remaneat ad Stum. Andrea cenobii de *Inter Pontonos*» (*Cart. St. Cugat* II, 240); 1075, entre altres llocs del Segre Mitjà: «en monestir Sti. Andree de *Entre-Pontonos*» junt amb Gualter, Meià i Oliola (Arx. Sols.); 1078: «cenobio Sti. Andre apostoli, q. est situm *inter arta nimium loca q. vocantur Pontonis*» (Baraut, o. c., § 912); mateixa data «Sti. Andree de *inter Pontonos*» (doc. de Gualter, Arx. Sols.); 1079: «mon. Sti. Andree de *EntrePontos*» (Baraut, o. c., § I, 10.6; BABL II, 33); 1233: «Monast. Sti. Andre *Interpontes*» (Hinojosa, *Reg. Señ.*, p. 52); 1518, parlant de Coll de Nargó: «Priorat de St. Andreu de *Tresponts* --- dins lo congost de *Tres Ponts*» (*Spill de Castellbò*, f° 44r); hi passa l'afr. de Noves (ib., 13r).

Un nom ben paral·lel en basc: *Trasponte* a Alaba, en doc. de 1025, avui canviat en *Traspuentes* (Mitxelena, *Fo. Li. Va.* I, 42).

Hi afegeixo en apèndix alguns noms que també resulten de compostos de *Entre*, on s'ha deglutinat *En-*. *Trebosc*, mas, escrit *Trabosc*, prop de les *Masies de Roda* (Brossa, mapa de St. Julià de Vilatorrada).

ENTREVALLS, llogaret de Conflent, amb variant antiga *Tre(s)valls*. 958 i S. XI: *Intervalles*; 1011: *Intervalllos*; 1208, 1260, 1358 i 1750: *Entrevalles*: Ponsich (*Top.*, 125) a més ell troba també la forma deglutinada, sense *En-*, des de molt antic: 854, 868, 878, 879 i 950: *Trasvalles*, -*allos*. Però el que hi ha aquí no són tres valls ni dues ni més: el nom al·ludeix a la situació entremig de les valls de Carança i Nyer.

TRESSERRA

Municipi del Rosselló, als contraforts orientals dels Aspres, prop de Vilamalaca i Banyuls dels Aspres.

DOC. ANT. En el testimoni més antic que tenim es grafia *Trasserra*: 959: «ipsa parrochia que vocatur *Trasserra*» (Moreau IX, 68); també en d'altres documents (alternant amb *Traserra* i *Trassera*): 1144 (Alart

InuLC, s. v. *Tras*); 1164, 1172 (Ponsich, *Rep.*, 63); però ja *Tresserra* en 1138, 1141 (Albon, *Temple*, 110, 163), 1240 (Alart, *loc. cit.*), *Tres Serra* 1228, 1294 (ib.), *Tresserra* 1279 (*Rat. Dec. Hisp.* I, 44), 1317 (RLR xxxi, 67), 1359 (*CoDoACA* XII, 115); pocs més exs. en Ponsich (*Top.*, 63).

ETIM. TRANS SERRAM 'darrera de la serra, dellà de la serra', que de fet aquest poble està situat darrera el turó anomenat *La Serra*. El canvi de *Tras-* en *Tres-* és un fet comú a tots els noms i mots que tenen aquest prefix, aquí potser efecte assimilador de la *e* tònica de *-serra* (veg. l'art. *Tres-/Tras-*).

HOMÒNIMS. *Tresserra*, poblet agregat de Cornudella de Valira (Alta Ribag.), al peu de la serra de Cis; esmentat en el fogatge de 1495 (*Focs Cens*), grafiat *Entre Serra* (= en *Tresserra* 'mal tallat'); l'any 1970 tenia 16 habitants (*Gr. Enc. Cat.*, s. v.); avui despoblat (*Gr. Geogr. Com. Cat.* XII, 348); hi passa el torrent de *Tresserra* (ib.).

Tresserra és nom d'una partida en el terme de Guixers (Sols.), registrat per Cor. 1963, i d'una altra en el terme d'Olvan (Berg.), segons *Gr. Geogr. Com. Cat.* (II, 292).

La Tresserra, masia en el terme de Capolat (Berg.), situada darrera un serrat venint de Taravil (JCor. 1934); *Mas Tresserra*, mitja hora al SO. de Puig-reig (CATorras, *Berg.*, 27); *Cal Trasserra*, en el poble d'Angostrina (Alta Cerd.), JCor. 1958; i segons ens informa *Gr. Enc. Cat.* (s. v.) existeix una important masia amb aquest nom al municipi de Tavertet (Guilleries), esmentada ja 1230; una altra en el terme de Muntanyola (Plana de Vic) (*Gr. Geogr. Com. Cat.* I, 102); on hi ha el rierol de *Tresserra* (ib.).

En un doc. de 1063 de St. Cugat apareix amb aquest nom: «de parte orientis --- de S. Mikaelis de ipso Fallio --- de circi in ipso torrent que descendit per *Tressera* et currit cotidie» (*Cart. St. Cugat* II, p. 292); segons sembla era prop del monestir de St. Miquel del Fai (avui en el terme de Bigues, Vallès Or.); és possible que es tracti del mateix lloc que es llegeix en dos docs. de Poblet: 1182: «dono --- unum meum mansum quod habeo ad *Tresserram*» (*Cart. de Poblet*, p. 179); 1184: *Tressera* (ib., p. 180).

Terres i Roques de *Tesièra*, a la V. d'Àneu, te. de Jou, amb la primera *r* eliminada per dissimilació i diftong pre-català (E.T.C. I, 134).

Com a cognom el *D*Ag. recull *Tresserra* en doc. de l'a. 1510 de Vic, i de Barcelona, 1810; JCor. el registra a Guixers i Navès-Busa (Sols.) 1963; apareix *Traserra* en el *Spill* de Castellbò, 1518 (107v, s. v. *Rialb*).

I notem amb -es: *Tresseres*, caseria al S. del terme de Cardona (Bages): on tenim, a la base, probablement el plural TRANS SERRAS. J. G.

Tretes, V. T- (misc. ar.)

TRETZEVENTS, Puig de ~

Un dels cims més alts del Canigó, entre la Coma-